

«MOTTAKERNAVN»

«ADRESSE»

«POSTNR» «POSTSTED»

«KONTAKT»

Kontakt saksbehandler

Anne Stensland, 51568901

Vedtak om endring av tillatelse etter forurensningsloven til tiltak i sjø ved eiendom 143/58 i Stavanger kommune - Terje og Inga Østebø

Med hjemmel i forurensningsloven § 11 endrer Statsforvalteren i Rogaland med dette Terje og Inga Østebøs tillatelse gitt 05.07.2017 til utfylling ved eiendom 143/58 i Stavanger kommune. Den endrede tillatelsen omfatter utfylling av ca. 53 500 m³ rene sprengsteinsmasser, som samlet vil berøre 11 100 m².

Flere av vilkårene er endret. Nye og reviderte tiltak er markert i kursiv.

Alle vilkår til denne tillatelsen er samlet i et eget dokument.

Vi varsler gebyr for behandling av søknaden. Vedtaket kan påklages innen tre uker.

Vi viser til deres epost av 02.07.2021 med søknad om endringer av tillatelsen gitt 05.07.2017 til utfyllingen ved eiendom 143/58 i Stavanger kommune.

Bakgrunn for saken

Terje og Inga Østebø har tillatelse til arbeid i sjø (utfylling) i forbindelse med tilrettelegging for havbruksaktivitet i området. Deres tillatelse innebærer en utfylling på 20000 m³ rene sprengstein masser som skal bygge ut kaifronten for å sikre økt dybde for tilkomst av større fartøy.

Norconsult AS søker nå på vegne av tiltakshaver Terje og Inga Østebø om en endring i tillatelsen. Den omsøkte endringen er i forbindelse med den prosjekterte Talgje Havbrukspark. Den prosjekterte havbruksparken innebærer en vesentlig større utfylling av kaiområdet. Det omsøkte volumet på utfyllingen er nå vurdert til 53 500 (± 10 000) m³. Tiltaket etter endring vil nå berøre et areal på 11 100 m². Prosjektert utfylling er i samsvar med gjeldene reguleringsplan¹.

Følgende utredning gjelder den utvidede utfyllingen i forbindelse med Talgje Havbrukspark.

¹ Detaljregulering for Havbruksparken Talje, Plan ID: 2270, ikrafttredelsesdato; 13.01.2021.

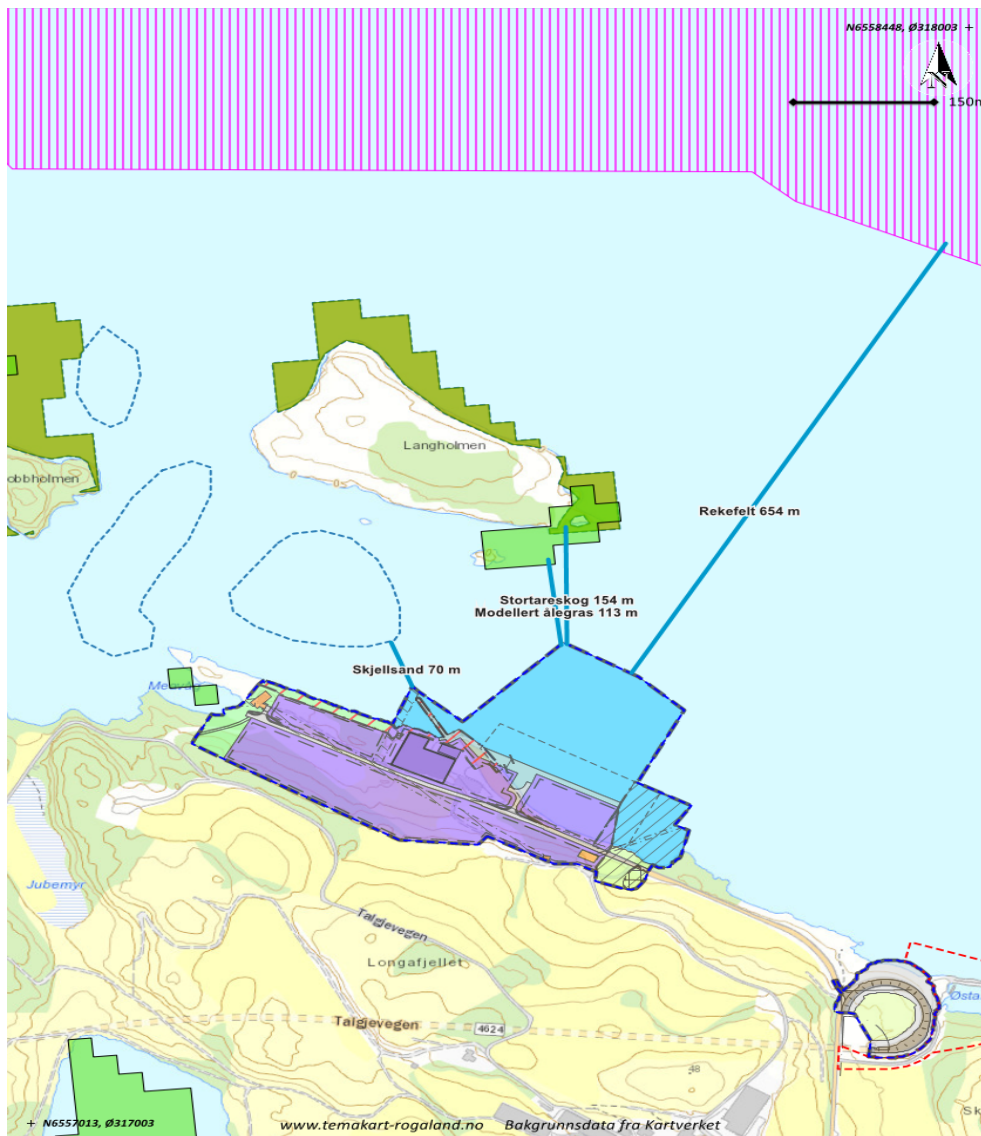

Miljøforhold

En sak skal være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf. forvaltningsloven § 17, naturmangfoldloven § 8 og forurensningsforskriften § 36-2.

Naturmangfold

I området rundt Talgje kai og de nærliggende Kobbholmen og Langholmen er det registrert flere viktige naturtyper som modellert ålegras, skjellsand, stortareskog og rekefelt². I utvidelsen av utfyllingen vil tiltaket være ca 150 m fra stortareskogen på Langholmen, og ca 110 m fra det modellerte ålegraset ved samme holme. På det nærmeste vil det være 70 m mellom utfyllingen og den nærmeste skjellsandforekomsten. Det er også registrerte rekefelt ca 650 m fra kanten på den prosjekterte utfyllingen. Av truede dyrearter er det gjort observasjoner av hornedykker i nærheten av tiltaksområdet i 2010³.

Figur 1 Tiltaksområdet med den prosjekterte utfyllingen og målt avstand fra skjellsanden, modellert ålegras, stortareskogen og rekefeltet.

² Temakart-rogaland.no

³ Artsdatabasen.no

Forurensing

Det er ikke gjort noen sedimentundersøkelser i forbindelsen med søknaden, men i 2016 ble det utført analyser av sedimentkvalitet, bløtbunnfauna og hydrografisk profil i området i forbindelse med oppstart av settefiskanlegg på Talgje kai. Undersøkelsen viste at sedimentet er grovt med hovedsakelig grus og sand i de grunnere delene, og mer finkornet i det dypere terrenget. Mellom Langholmen og utfyllingen er det en dypere grop og i denne var sedimentet sterkere påvirket av organisk tilførsel enn i de grunnere partiene⁴. Ryfylke Rensefisk AS fikk den 07.09.2017 utslippstillatelse ved Talgje Kai. Plasseringen av dette utslippspunktet skal være gunstig for god spredning, men hvis det har skapt en forringelse av sedimentkvaliteten vil dette kunne påvirke spredning av forurenset masse under utfyllingen. Det største potensialet for forurensing i dette tilfellet er sprengsteinen som skal brukes til utfyllingen. Sprengstein kan inneholde plast og annet avfall som ved utfylling vil havne i sjøen. Partikler fra sprengstein har et høyere skadepotensial for fisk enn naturlige partikler fordi de er skarpere, og har lettere for å feste seg på fiskens gjeller.

Vannforekomst

Vannforekomsten i tiltaksområdet er *Talgjefjorden* som er kategorisert som beskyttet kyst/fjord⁵. Vannforekomsten har en god økologisk tilstand, og en udefinert kjemisk tilstand grunnet lav presisjon. Det er registrert liten grad av diffus avrenning og utslipp fra fiskeoppsett samt liten grad av punktutslipp fra resnseanlegg.

Rettslig grunnlag

Fylkesmannen har vurdert søknaden ut fra de forureningsmessige ulempene ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig medfører, jf. forureningsloven §§ 11 og 16. Vurderingstemaet suppleres av kravene i vannforskriften § 4, og naturmangfoldloven § 7 om at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved skjønnsutøvelsen etter forureningsloven.

Bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT)

Våre vurderinger og krav er basert på prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT), jf. forureningsloven § 2 nr. 3 og naturmangfoldloven § 12 om bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven krever at beslutninger også skal være begrunnet ut fra hensynet til naturmangfoldet der dette er relevant. Beslutninger skal enten være basert på vitenskapelig kunnskap eller dersom dette ikke finnes, på «føre-var-prinsippet». Naturmangfoldet gjelder arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskap skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Vannforskriften

Vannforskriften fastsetter miljømål for vannforekomster, og deler disse inn i fem tilstandsklasser. Miljømålene i vannforskriften § 4 innebærer at tilstanden i vannforekomstene skal beskyttes mot forringelse, og forbedres med mål om å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand. Dersom tiltaket fører til at vannforekomsten *Talgjefjorden* endrer tilstandsklasse i negativ retning vil det foreligge en forringelse. Miljømålene skal nås, og forringelse er ikke tillatt med mindre vilkårene for å gjøre unntak er oppfylt, jf. vannforskriften § 12. Statsforvalteren har derfor vurdert om kravene i vannforskriften er til hinder for å gi det planlagte tiltaket tillatelse etter forureningsloven

⁴ Rådgivende biologer AS, Førehandsgransking utanfor Talgje i Finnøy kommune, august 2016, rapport 2368, 2016

⁵ Vann-nett.no

Begrenset høring

Statsforvalteren har vurdert behov for forhåndsvarsling i henhold til forurensingsforskriften §36. Etter vår vurdering var det behov for en begrenset høring grunnet økning i tiltakets omfang. Statsforvalteren sendte derfor saken på begrenset høring til Fiskeridirektoratet og Fiskarlaget Vest den 12.08.2021. Vi har mottatt kommentar fra Fiskeridirektoratet region Sør (se under), mens Fiskarlaget Vest har ikke kommet med tilbakemelding. Vi er i den oppfatning at vilkårene satt i tillatelsen fra 2017 vil sikre en god overvåkning av lokaliteten og kravene om dokumentasjon av utfyllingsmassene vil sikre en begrensning av forurensingen, slik at forhåndsvarsling ellers kan unnlates, jf. Forurensingsforskriften § 36-9.

Fiskeridirektoratet region Sør

Fiskeridirektoratet region Sør minner om at det er registrert flere sårbare naturtyper i nærheten av utfyllingsområdet, som skjellsandforekomster og tareskogforekomster. De viser også til at de i utgangspunktet er skeptiske til utfylling i sjø da dette ofte medfører negative konsekvenser for livet i sjøen. Fiskeridirektoratet region Sør påpeker også at de ser det som svært negativt om miljøgifter, plast og næringssalter mv. slippes ut eller spres i naturmiljøet, hvor de akkumuleres i næringskjeden eller påvirker økosystemene, og på sikt representerer en potensiell fare for mennesker og dyr. Spesielt har miljøfarlige stoffer negative konsekvenser for gyte- og oppvekstområder, for marine organismer og for fiskeriene i utslippenes influensområder. De forutsetter at de vilkår som stilles vil være hensiktsmessige og tilstrekkelig avbøtende tiltak, slik at viktige marine ressurser, som skjellsand, tareskog o.a. undervannsvegetasjon samt rekestrålfeltet påvirkes i minst mulig negativ grad. På generelt grunnlag vil Fiskeridirektoratet region Sør anbefale at alle tiltak i sjø gjennomføres på en så skånsom måte som mulig, og med strenge krav til gjennomførelsen av arbeidene, slik at omkringliggende miljø påvirkes i så liten negativ grad som mulig

Statsforvalterens vurdering

Statsforvalterens vurdering herunder er i forbindelse med søknad om endring av størrelsen på utfyllingen. For øvrige vurderinger av effekter fra tiltaket og fastsatte krav, viser Statsforvalteren til tillatelsen av 05.07.2017.

Naturmangfold

Tiltakshaver søker om å øke størrelsen på tiltaket med ca. 33 500 m³. Denne endringen medfører at utfyllingsområde kommer mye nærmere de registrerte marine naturtypene og naturverdiene. Etter vår vurdering vil vilkåret om turbiditetsovervåking være tilstrekkelig for å overvåke partikkelspredning til disse. Statsforvalteren ønsker å få tilsendt logg fra turbiditetsovervåkingen, og endrer derfor vilkår 4 i tillatelsen.

Spredning av forurensing

I tillatelsen av 05.07.2017 ble det lagt til grunn at sprengsteinen som brukes er skifer med lavt finstoff innhold. Søker har ikke søkt om en endring i utfyllingsmateriale og vi vil vurdere dette vedtaket med samme grunnlag. Hvis andre sprengsteinsmasser skal brukes, eller man finner et større innhold av finstoff eller avfall enn forespeilet må dette godkjennes av Statsforvalteren. I tillatelsen gitt 05.07.2017 ble det vurdert at bruk av siltgardin ville være problematisk grunnet den høye strømmen i området. Strømmen har blitt målt til å være i tilstandsklasse mellom «svært sterk» og «sterk», med sterkere strøm i den øvre delen av vannsøyla og avtagende strøm mot bunn⁶. Strømretning går med sterk

⁶ Rådgivende Biologer, Straummåling ved Talgje i Finnøy kommune, august 2016, rapport 2369, 2016

hovedvekt i en øst-sørøstlig retning. Vi vurderer at bruken av siltgardin i dette tilfelle ikke vil være gunstig.

Utslippsledning

Ryfylke renseskiv AS fikk den 07.09.2017 tillatelse til oppstart av settefiskanlegg ved Talgje Kai. I den forbindelse ble det plassert en utslippsledning vest for moloen på Talgje Kai. Denne må hensyntas under arbeidet i tiltaksområde og innehaver av utslippstillatelsen må underrettes om arbeid som kan påvirke utslippsledningen. Dersom man må flytte eller forlenge ledningen som et resultat vil man måtte gå gjennom flere ledd. Hvis ledningen og utslippspunktet flyttes må ansvarlig for utslippstillatelsen søke om en endring i tillatelsen. Hvis ledning må bli forlenget som et resultat av utfyllingen og man dermed vil endre utslippspunkt er også dette søknadspliktig for innehaver av utslippstillatelsen.

Samlet vurdering

Tiltakets økte omfang gjør at utfyllingsmassene vil være betydelig nærmere flere viktige naturforekomster. Den sterke strømmen i området gjør at tiltaket ikke kan benytte siltgardin eller lignende skjermende tiltak for å begrense påvirkningen. Av den grunn må man utøve særlig aktsomhet under arbeidet. Undersøkelser gjort i 2016 viser at man har hovedsakelig god sedimentkvalitet i området, med enkelte soner påvirket av organisk belastning. Spredning av forurenset sjøbunn vil av den grunn ikke være en stor risiko i dette tiltaket. For å best mulig overvåke arbeidet og begrense den eventuelle spredningen stilles det vilkår om kontinuerlig turbiditetsmålinger under arbeidet. I tillegg til vilkårene fra tillatelsen av 05.07.2017 vil vi i dette vedtaket fremme noen endringer og tilleggsvilkår. Disse vil være markert i kursiv.

Metode

Tiltakshaver må dekke kostnader ved å begrense eventuell skade på naturmiljø som følge av tiltaket, jf. naturmangfoldloven § 11. Statsforvalteren legger til at utfyllingen i best mulig grad må tilpasses for å minimere partikkelspredning, samt oppvirvling og spredning av bunnsedimenter. Tiltakshaver har en generell plikt til å unngå forurensning, jf. forurensningsloven § 7, og må derfor kontinuerlig føre tilsyn med at det ikke forekommer uventet og/eller unormal forurensning som følge av arbeidene. Dersom det oppstår uventet forurensning fra arbeidene, skal tiltak stanses og Statsforvalteren varsles umiddelbart.

Konklusjon

Vurdering av tiltaket etter naturmangfoldloven og vannforskriften tilsier at naturen i området kan bli påvirket av tiltaket. Ved avgjørelse om tillatelse skal gis og ved fastsettingen av vilkår er det lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket, sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre. Vurdering av tiltaket etter naturmangfoldet §§ 8-12, jf. § 7 tilsier at det er lite sannsynlig at naturen i området blir nevneverdig påvirket av tiltaket. Statsforvalteren finner derfor på visse vilkår å kunne gi tillatelse til den omsøkte utfyllingen i sjø på eiendommene 43/1, 58, Talgje kai, Stavanger kommune. Tillatelsen er begrunnet i at tiltaket ikke vil medføre uakseptable miljøpåvirkninger, samt at det er liten risiko for forringelse av vannforekomsten, forutsatt at tiltaket utføres i henhold til fastsatte vilkår.

Vedtak

Statsforvalteren i Rogaland endrer etter søknad Inga og Tor Østebø sin tillatelse etter forurensningsloven av 05.07.2017. Rammen for tillatelsen endres fra 20 000 m³ til 53 500 m³ som vil berøre 11 100 m³ sjøbunnsareal. Vedtaket er fattet med hjemmel i forurensningsloven § 11.

For å tydeliggjøre kravene som er satt i tillatelsen av 05.07.2017 med denne endringen, er vilkårene samlet i eget dokument (vedlegg 1). Nytt vilkår om eksisterende utslippsledning, samt vilkårene som er endret i dette vedtaket er vist under i kursiv. Endringer gjelder vilkår om gyldighetsperiode, turbiditetsmåling, og om sluttrapport.

Statsforvalteren referer til vilkår satt i tillatelse av 05.07.2017.

Punktene i vilkår 4 er blitt nummerert og et punkt er tilført:

4.4 Resultatene fra turbiditetsmålingene må legges ved sluttrapporten og alle avvik skal loggføres og kommenteres.

Vilkår 8 har blitt endret for å spesifisere tidsaspektet for rapportering

8. Når utfylling i sjø er ferdig, skal tiltakshaver utarbeide en kort rapport der samtlige resultater fra arbeidene presenteres, og hvor en dokumenterer at vilkårene i denne tillatelsen er oppfylt. Eventuelle avvik skal begrunnes og dokumenteres. Rapporten sendes Statsforvalteren innen 8 uker etter at utfylling i sjø er avsluttet.

Gyldigheten gitt i vilkår 9 er endret

9. Tillatelsen gjelder i 2 år fra dagens dato.

Vi har lagt til vilkår 10 som omhandler utslippsledningen i tiltaksområdet

10. Arbeidet skal ta hensyn til utslippsledningen i tiltaksområde. Forflytning eller forlenging av ledningen vil måtte gå gjennom flere ledd. Hvis ledningen og utslippspunktet flyttes må ansvarlig for utslippstillatelsen søke om en endring i tillatelsen. Hvis ledning må bli forlenget som et resultat av utfyllingen og man dermed vil endre utslippspunkt er også dette søknadspliktig for innehaver av utslippstillatelsen.

Vi vil understreke at all forurensning fra arbeidene ved eiendom 143/58, Talgje kai, i Stavanger kommune isolert sett er uønsket.

Brudd på vilkår i en tillatelse medfører straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen ikke fritar for erstatningskrav for eventuelle skader eller ulemper som følger av virksomheten, jf. § 53. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt, kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

Vi gjør oppmerksom på at tillatelsen ikke fritar plikter i henhold til annen lovgivning.

Varsel om gebyr for saksbehandlingen

Statsforvalterens behandling av søknader om tillatelse etter forurensningsloven er omfattet av en gebyrordning, jf. kapittel 39 i forurensningsforskriften. Vår behandling av denne saken har medført en ressursbruk tilsvarende gebyrsats 9, jf. forurensningsforskriften § 39-4. Inga og Terje Østebø skal derfor betale et gebyr på kr 6 800,- for Statsforvalterens behandling av søknaden. Eventuelle merknader til varselet sendes Statsforvalteren innen 14 dager fra mottak av dette brevet.

Etterhåndskunngjøring

Tillatelsen og søknadsdokumentene vil bli lagt ut på internettsidene til Statsforvalteren i Rogaland www.statsforvalteren.no/rogaland under «Miljø og klima».

Klageadgang

Tillatelsen kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse

innen tre uker fra melding om vedtaket er mottatt. En eventuell, begrunnet klage stilles til Miljødirektoratet, og sendes Statsforvalteren i Rogaland.

Med hilsen

Mariann Størksen
fung. seksjonsleder

Anne Stensland
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

1 Vilkår til tillatelse - Utfylling i sjø

Kopi til:

NORCONSULT AS	Postboks 626	1303	SANDVIKA
Fiskarlaget Vest	Slottsgt. 3	5003	BERGEN
Fiskeridirektoratet, region sør	Postboks 185 sentrum	5804	Bergen
TALGJE ANLEGG AS		4163	TALGJE

Adresseliste:

Terje Østebø	Talgjevegen 59	4163	TALGJE
Inga Østebø	Talgjevegen 59	4163	Talgje

Tillatelse til tiltak i sjø Utfylling med skifer i Talgjefjorden Stavanger kommune

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Vilkårene framgår på side 3 til og med side 4.

Dersom tiltakshaver ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i tiltakshaver på forhånd søke om endring av tillatelsen. Tiltakshaver bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 2 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Tiltakshaver

Tiltakshaver	Inga og Terje Østebø
Postadresse	Talgjevegen 49
Postnummer, sted	4163, Talgje
Kommune og fylke	Stavanger kommune, Rogaland fylke

Statsforvalterens referanse

Tillatelsesnummer	Saksnummer	Lokalitet
2017.0707.T	2016/14040	Talgje kai

Tillatelse gitt: 05.07.2017	Tillatelse sist endret: 08.09.2021	Erstatter tillatelser gitt:
Mariann Størksen fung. seksjonsleder	Anne Stensland rådgiver	
<i>Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur.</i>		

Innholdsfortegnelse

1. ANSVARLIGGJØRING AV TILTAKSHAVER	3
2. INTERNKONTROLL	3
3. VILKÅR TIL UTFYLLINGSMASSER OG ARBEID	3
4. OVERVÅKNING.....	3
5. KULTURMINNER.....	4
6. BEREDSKAPSPLAN	4
7. AVVIK	4
8. RAPPORT.....	4
9. GYLDIGHET.....	4
10. UTSLIPPSLEDNING	4

1. Ansvarliggjøring av tiltakshaver

Tiltakshaver er ansvarlig for at tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere de som skal gjennomføre arbeidene i sjø om de vilkår som gjelder, samt om de restriksjoner som er lagt på arbeidene. Det er videre tiltakshaver sitt ansvar å sørge for å fremskaffe alle nødvendige opplysninger slik at arbeidet kan gjennomføres tilfredsstillende og i henhold til tillatelsen. Tiltakshaver skal gi beskjed til Statsforvalteren når arbeidene i sjø starter.

2. Internkontroll

I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, plikter tiltakshaver å påse at det etableres internkontroll som sikrer at kravene i denne tillatelsen overholdes, slik at arbeidet kan revideres. Statsforvalteren skal ha uhindret adgang til anleggsarbeidene, dokumenter, mm., for å kunne føre tilsyn med arbeidene.

3. Vilkår til utfyllingsmasser og arbeid

Arbeidene i sjø skal utføres på en måte som minimerer risiko for skade og/eller ulempe for det marine miljø:

3.1 Massene som skal brukes til utfylling skal være dokumentert rene. Potensielt innhold av avfall (herunder plastavfall), olje og annen forurensnings skal ikke havne i sjøen.

3.2 Utfyllingsarbeidene skal utføres på en så skånsom måte som mulig, slik at minst mulig finpartikulert materiale virvles opp og spres i de åpne vannmassene.

3.3 Dersom det oppdages synlig partikkelspredning fra utfyllingsområdet skal arbeidene stanses umiddelbart og tiltak iverksettes.

3.4 Utfyllingsarbeidene skal utføres på en måte som sikrer stabilitet i utfyllingen under og etter avsluttet arbeid.

4. Overvåkning

Vannmassene skal overvåkes mht. partikkelspredning i hele anleggsperioden.

4.1 Det skal gjennomføres kontinuerlige turbiditetsmålinger mellom tiltaksområdet og de viktige marine naturtypene i området under utfyllingsarbeidene. Målingene skal skje på relevante dyp, der det forventes størst spredning. Målerne skal være plassert i forhold til strømretning, herunder tidevannsstrøm, slik at de best mulig måte fanger opp spredning av partikler fra arbeidene.

4.2 Grenseverdi for turbiditet settes til 10 NTU over verdi ved referansestasjon. Ved overskridelse av grenseverdi skal arbeidene stanses for å avklare årsakssammenheng. Prosessen skal ikke starte opp igjen før turbiditeten er nede igjen på et akseptabelt nivå. Måleutstyr skal vedlikeholdes med en tilstrekkelig frekvens slik at målte verdier til enhver tid er representativ for turbiditeten i vannmassene. Dersom det viser seg at det forekommer betydelig blakking av vannet selv om grenseverdiene overholdes skal arbeidene stoppes og Statsforvalteren kontaktes.

4.3 Endelige plassering for overvåkning av turbiditet sendes Statsforvalteren for godkjenning før oppstart.

4.4 Resultatene fra turbiditetsmålingene må legges ved sluttrapporten og alle avvik skal loggføres og kommenteres.

5. *Kulturminner*

Dersom det påtreffes kulturhistorisk materiale (glass, keramikk, vrakdeler, bearbeidet flint, etc.) må arbeidene stanses og Museum Stavanger AS og Rogaland fylkeskommune varsles (jf. Lov om kulturminner §§ 8 og 14 tredje ledd).

6. *Beredskapsplan*

Før anleggsarbeidene starter må tiltakshaver ha etablert en beredskapsplan som skal gjennomføres straks ved hendelser som medfører akutt forurensning. Beredskapsplanen skal godkjennes av Statsforvalteren før igangsettelse.

7. *Avvik*

Ved avvik fra vilkår i denne tillatelsen eller andre uventede hendelser som berører ytre miljø er tiltakshaver ansvarlig for at Statsforvalteren varsles umiddelbart.

8. *Rapport*

Når utfylling i sjø er ferdig, skal tiltakshaver utarbeide en kort rapport der samtlige resultater fra arbeidene presenteres, og hvor en dokumenterer at vilkårene i denne tillatelsen er oppfylt. Eventuelle avvik skal begrunnes og dokumenteres. Rapporten sendes Statsforvalteren innen 8 uker etter at utfylling i sjø er avsluttet.

9. *Gyldighet*

Tillatelsen gjelder i 2 år fra brevet sendes ut.

10. *Utslippsledning*

Arbeidet skal ta hensyn til utslippsledningen i tiltaksområde. Forflytning eller forlenging av ledningen vil måtte gå gjennom flere ledd. Hvis ledningen og utslippspunktet flyttes må ansvarlig for utslippstillatelsen søke om en endring i tillatelsen. Hvis ledning må bli forlenget som et resultat av utfyllingen og man dermed vil endre utslippspunkt er også dette søknadspliktig for innehaver av utslippstillatelsen.

Vi vil understreke at all forurensning fra arbeidene ved Talgje kai isolert sett er uønsket. Brudd på vilkår i en tillatelse medfører straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen ikke fritar for erstatningskrav for eventuelle skader eller ulemper som følger av virksomheten, jf. § 53. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73. Vi gjør oppmerksom på at tillatelsen ikke fritar fra plikter i henhold til annen lovgivning.